

Схема оцінювання тесту з української мови та літератури 12 клас, гуманітарний профіль, 2023

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
1. Обведіть кружечком літеру, що позначає правильну відповідь.	1. Б. О. Гончар. 2. А. Проблемно-філософський роман-застереження. 3. А. Захист красивого і корисного, моральних цінностей. В. Проблема збереження кращих надбань національної історії. Д. Проблема батьків і дітей, зв'язку поколінь.	Усього 5 б.: по 1 б. за кожную правильну відповідь.
2. Розкрийте дужки і запишіть звертання.	Доброго ранку, Миколо, Ягоре Катратий, Хомо Романовичу, Вірунько, соборе!	Усього 6 б.: по 1 б. за кожную правильно утворену форму.
3. Визначте правильний варіант написання кожного виділеного в тексті слова. Обведіть букву, що позначає правильну відповідь.	1. б) апостроф; 2. а) т; 3. а) д; 4. а) разом; 5. б) з; 6. а) з; 7. а) у; 8. а) и; 9. б) цт; 10. б) нн;	Усього 10 б.: по 1 б. за кожную правильну відповідь.
4. Запишіть словосполучення, замінивши виділені слова синонімами з тексту.	а) проходило життя – минало життя; б) тебе згадають – тебе спом'януть ; в) перед обличчям всесвіту – перед лицем всесвіту; г) будівля собору – споруда собору; г) шаленіють від кохання – божеволіють від кохання.	Усього 5 б. – по 1б. за кожний правильно дібраний антонім.
5. У якому рядку фразеологізм не відповідає значенню <i>тікати</i> ? Обведіть кружечком літеру, що позначає правильну відповідь.	В. Лисом витися.	1 б. – за умови правильної відповіді.
6. Складіть і запишіть два складних речення, у яких слово <i>летіти</i> вживалося б у прямому і переносному значенні.	Ластівки летіли низько над водою, що віщувало дощ. Думки летіли швидко, а це заважало прийняти правильне рішення. <i>Можливі інші варіанти.</i>	Усього 4 б. – по 2 б. за кожне речення: 1б. – за правильно складене складне речення, що відповідає умові завдання, + 1б. – за грамотність.

<p>7. Відновіть текст вірша, вставивши на місці крапок пропущені літери.</p>	<p>Заснув Ендімій на місячній поляні, Де смольний дух трави і сосен престарих. До милих уст його, рожевих і пухких, Богиня хилить<u>ь</u>ся в нестримному бажа<u>нн</u>і. А сон<u>ц</u>е вигляне із-за сніг<u>ів</u> гірських. Скупавшись в дзвінкім зеленім океані, — І сором стане їй, незайманій Діані, І чути лиш здаля її мисливський ріг. Так смертного душа у тиш<u>і</u> чарівничій Роз<u>к</u>риє погляд свій і гли<u>б</u>ину свою Назустріч рідному і заглядає в вічі. Так я в час творчості нічого не таю, — Але як день прийде і день мене покличе, Я, стіло<u>с</u> кинув<u>ш</u>и, до молота стаю. (Максим Рильський)</p>	<p>Усього 10 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>
<p>8. Відредагуйте речення, запишіть їх.</p>	<p>А. У бібліотеці ми працювали з передплатними виданнями та знайомилися з віддрукованим накладом посібників. Б. Студентові видали довідку і нагадали, що о десятій годині потрібно прийти на збори. <i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 4 б. – по 2 б. за кожне речення: по 1б. – за кожну виправлену помилку.</p>
<p>9. Доповніть частини речення так, щоб утворились складні речення відповідного типу.</p>	<p>А. Собор – символ історії і культури нашого народу, але, на жаль, не всі герої твору це розуміють і цінують. Б. У небо замріяно дивилися бані собору, бо вони вже розкрили для себе таємницю Всесвіту. <i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 4 б. – по 2 б. за кожне речення: 1б. – за правильно складене речення + 1 б. – за грамотність.</p>
<p>10. Вставте пропущені розділові знаки.</p>	<p>Все змінилося, <u>р</u>озросло<u>ь</u>, переплелось, <u>і</u> в усьому, в єдності всього — гармонія. І самий смисл буття чи не в тому, <u>щ</u>об пити красу цих ночей, жити у мудрій злагоді з природою, знати насолоду праці й поезію людських взаємин? І <u>щ</u>об навчитися цим дорожити, відчутти потребу все це берегти... Спочиває Весела, <u>н</u>атрудившись, нагаласувавшись за день, <u>р</u>озметавши натовпи своїх сірих, канючливих клопотів. Міцно спить під наркозом акацій, що аж до відчинених вікон звисають своїм рясним сріблястим суцвіттям. Не видно ні веранд, <u>ні</u> парканів, ні нужників <u>—</u> все повите нічними фантазіями акацій, химер'ям тіней. Тиша, сон і цвіт. Щось є чаклунське в таємничості нічного цвітіння, <u>в</u> місячнім мареві й тиші</p>	<p>Усього 10 б.: 10 б. – 0 пом.; 9 б. – 1 пом.; 8 б. – 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.; 5 б. – 5 пом.; 4 б. – 6 пом.; 3 б. – 7 пом.; 2 б. – 8 пом.; 1 б. – 9 пом.;</p>

	<p>цих світлих акацієвих ночей. Все у спочинку: <u>т</u>ільки дихають повно легені неба та височить над селищем собор, <u>ч</u>атує зачіплянські сні й сновидіння.</p> <p style="text-align: right;"><i>(За О.Гончарем)</i></p>	0 б. – 10 пом.
11. Визначте тему та ідею твору.	<p>Темою твору є розповідь про повсякденне повоєнне життя мешканців Зачіплянки та сусідніх сіл, що розташовані навколо шедевра козацького зодчества – собору, за допомогою якого розкривається значення збереження духовних святинь, без яких людина перестає бути Людиною.</p> <p>Ідея твору: возвеличення боротьби народу за свою духовність, збереження національної історичної пам'яті; зображення внутрішньої боротьби особистості на шляху до утвердження високих моральних цінностей.</p> <p><i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 5 б.: по 2 б. – за правильне, чітке визначення теми та ідеї твору; по 1 б. – за незначні відхилення у визначенні теми та ідеї твору; 0 б. – за визначення, яке суперечить темі та ідеї твору, чи відсутність відповіді + 1 б. – за грамотність обох речень.</p>
12. Спираючись на власні міркування та використовуючи словосполучення з тексту, дайте відповіді на питання.	<p>1. Поряд із собором Микола Баглай відчуває «якийсь дивний смуток і щось навіть тривожне», бо «собор ніби має в собі щось від стихії», він примушує замислитись про щось велике, про майбутнє.</p> <p>2. У минулому собор був найбільшим і найпишнішим у єпархії, «і праведників, і грішних – усіх він еднав», і приходило багато різного люду, очікуючи чуда, та «далеко не завжди вдавалось того чуда зазнати».</p> <p><i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 6 б.: по 2 б. за повну правильну відповідь, підкріплену цитатами з тексту; по 1 б. – за частково правильну відповідь, яка не підкріплюється цитатами з тексту, 0 б – за відповідь, яка суперечить змістові тексту, яка не підкріплена цитатами, чи її відсутність + по 1 б. – за грамотність кожного речення.</p>
13. Продовжте речення, висловивши своє розуміння твору.	<p>1. У Зачіплянці, селищі металургів з неповторною природою й отруєним ядами виробництва повітрям, знайшлися люди, які ще не збідніли душею, які готові боротися за збереження своєї маленької Батьківщини та історичної пам'яті свого народу.</p> <p>2. Собор – центральний образ роману, він не лише велична споруда в степу, а й справжня совість і честь більшості героїв твору, символ людяності і віри.</p> <p>3. Цей твір спонукав замислитися над безліччю проблем, найголовнішими з яких, як на мене, є проблема збереження національних цінностей і святинь та проблема збереження «соборів» людських душ.</p> <p>4. На мою думку, Єлька – Олена Чечіль – прекрасна дівчина з драматичною долею, яка прагне великого і чистого кохання і заслуговує бути щасливою.</p>	<p>Усього 15 б.: 3 б. за кожне речення: по 2 б. за кожну правильну, розгорнуту відповідь, яка розкриває власне розуміння твору; 1 б. – за неповну відповідь, яка частково розкриває розуміння твору; 0 б – за відповідь, яка суперечить змістові твору, чи її відсутність + 1 б. за грамотність кожного висловлювання.</p>

	<p>5. Упевнений / упевнена, що роман повинні прочитати всі, його тема актуальна і сьогодні; він мене дуже схвилював і відкрив для мене творчість Олесь Гончара.</p> <p><i>Можливі інші варіанти.</i></p>	
<p>14. Дайте коротку характеристику персонажам твору.</p>	<p>1. Микола Баглай – студент, представник прогресивної молоді, яка бореться з кар’єризмом і бездуховністю; романтична і водночас сильна натура: він здатен записати на магнітофон солов’їний спів і, ризикуючи власним життям, виступити на захист собору.</p> <p>2. Володька Лобода – висуванець і кар’єрист, який хоче знищити собор, щоб на місці національної святині збудувати критий ринок чи кафе; він відправив свого батька до Будинку ветеранів, чим викликав зневагу багатьох зачіплянців.</p> <p><i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 6 б.: по 2 б. за кожен розгорнуту, вичерпну відповідь, яка містить характеристику героя; по 1 б. – за відповідь, яка неповно, частково розкриває характеристику героя; 0 б. – за суперечливу відповідь, яка не розкриває характеристику героя, чи відсутність відповіді + по 1б. – за грамотність кожного речення.</p>
<p>15. Як ви розумієте пораду вчителя Хоми Романовича «Собори душ своїх бережіть, друзі...Собори душ!»? Відповідь сформулюйте у вигляді міні-твору (<i>три поширені речення</i>).</p>	<p>1. Олесь Гончар закликає читачів бачити красу і захоплюватися нею, дотримуватися правди, бути щирим і жити по совісті, берегти природу, доквілля і леліяти свою любов, і цей заклик він висловлює метафоричними словами, які промовив учитель Хома Романович: «Собори душ своїх бережіть, друзі... Собори душ!...».</p> <p>2. Важливо, щоб душа була справжнім собором, а не купою цегли, щоб кожен із нас і наступні покоління усвідомлювали високі духовні цінності й устремління, їх значення у вихованні Людини, здатної зберігати і захищати культурну спадщину народу.</p> <p>3. Нам дуже важливо дослухатися до заклику Хоми Романовича, щоб уникнути загрози духовного зубожіння, спустошення, втрати історичної пам’яті, рідної мови і перетворення людей на нелюдей.</p> <p><i>Можливі інші варіанти.</i></p>	<p>Усього 9 б. – 3 б. за кожне речення: по 2 б. за змістовне поширене речення, яке розкриває розуміння висловленої Хоמו Романовичем поради; по 1б. – за речення, яке частково розкриває розуміння поради; 0 б. – за непоширене речення, зміст якого суперечить висловленій пораді, чи відсутність відповіді + по 1б. – за грамотність кожного речення.</p>

Усього – 100 балів